

MIKLOVITZ LÁSZLÓNÉ

A RITMIKUS SPORTGIMNASZTIKA KIALAKULÁSA, FEJLŐDÉSE EREDMÉNYEI EGERBEN
(1968--1977)

BEVEZETÉS

Napjaink egyik legnépszerűbb női sportága a ritmikus sportgimnasztika.

Sikerét annak a gazdag, színes és sokrétű mozgásanyagának köszönheti, amely egy-egy versenygyakorlat kompozíciós értékét emeli, a teljesítményt fokozza. Örömet és élményt jelent a sportoló és a néző számára egyaránt.

A sokféle, változatos gimnasztikai gyakorlatok, a nyújtó és erősítő mozgások, olyan alapkondinációs és -kondicionális képességeket fejlesztenek, amelyek harmónikusan alakítják a fiatal szervezetet.

A sportággal foglalkozókban kifejlődik az igény a jó megjelenésre, a helyes testtartásra és a szép mozgásra "A ritmikus sportgimnasztika sportteljesítményen kívül, mozgástökéletesítésre, kapcsolatteremtésre törekszik, amely révén mozgásanyaga hozzásegít a művészi mozgáskultúra kialakításához."(1)

A sport hazai története

Magyarországon az 1920--30-as években különböző mozgásművészeti irányzatok terjedtek el. (2)

Képviselői:

- Dr. Madzsar Józsefné Jászai Alice, aki 1926-ban írta "A női testkultúra új útjai" c. művét. A szép testtartás kialakítására, a lazító és feszítő gyakorlatok hangsúlyozására, a hasizomzat fejlesztésére törekedett.
- Dr. DIENES Valéria koreográfus és táncpedagógus, tudományos alapo-

kon nyugvó mozdulatrendszer fejlesztett ki.

- SZENTPÁL Olga, aki a lelki élmények szemléltetését tartotta a legfontosabbnak. Statikus, dinamikus, feszítő, lazító, erősítő, egyensúlyi és gyorsasági gyakorlatokat alkalmazott.
- BERCEK Sára a ma is élő kiváló szakember sajátos mozgásanyagot hozott létre. Új stílussal gazdagította az általa versenyszintre emelt ritmikus sportgimnasztikát mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

Versenyek beindulása (3)

Magyarországon az első Országos Művészi Torna versenyt 1956-ban rendezték meg a Testnevelési Főiskolán. 1957--58--59-ben előírt gyakorlatokkal rendeztek művészi torna országos versenyeket. 1960-ban -- a nagy érdeklődésre való tekintettel -- a MOTESZ megrendezte az első Országos Művészi Torna Bajnokságot.

(Szabadon választott szabad- és kéziszergyakorlatot mutatott be a felnőtt korcsoport).

Ezt követően megalakult a MOTESZ mellett működő Művészi Torna Bizottság, melynek feladata az előírt gyakorlatok megtervezése volt, az életkori sajátosságok figyelembevételével.

1963-ban Magyarország megrendezte az első nemzetközi versenyt, melyen tíz ország versenyzői vettek részt. Minden országot három versenyző képviselt, három szabadon választott gyakorlattal. A verseny rendezésben és színvonalban is nívós volt, így a Nemzetközi Torna Szövetség ezt a versenyt minősítette az első Modern Gimnasztikai Világbajnokságnak. A legjobb magyar versenyző Patocska Mária a nyolcadik helyen végzett.

Ekkor történt a sportág első névváltozása, a művészi torna elnevezést felváltotta a modern gimnasztika, 1973-tól a ritmikus sportgimnasztika nevet viseli.

1963-tól két évenként rendeznek e sportágban világbajnokságot.

1979. áprilisában jött a hír, miszerint a NOB az 1984-es Nyári Olimpiai Játékok programjába felvette az egyetlen női sportágot, a ritmikus sportgimnasztikát.

Ritmikus sportgimnasztika Egerben

Kezdeti lépések

A hatvanas években működött Egerben egy balettiskola, mely "zátonyra futott". Vezetője, Török Gertrud távozása után folytatódnia kellett a munkának. A tanfolyam vezetésére Kelemen Mártát az egeri színház szóló táncosát kérték fel, aki egyre nagyobb érdeklődést mutatott az országos szinten kibontakozó művészi torna iránt. Ennek eredménye lett, hogy 1964-ben e sportágban középfokú edzői minősítést szerzett.

Ebben az időszakban a tanárképző főiskolák testnevelés szakos hallgatói tantervi követelményként foglalkoztak a művészi torna alapjaival. Az egeri főiskolán dr. Kalmár Lajosné a testnevelés tanszék tanára nagy szakmai hozzáértéssel, tudással rendelkezett. Ő felismerte, hogy a művészi torna a nők számára ideális testgyakorlás és indítványozta, hogy Egerben is alapítsanak egy művészi torna szakosztályt. Ekkor már a Kolacskovszky SE -- mely Kolacskovszky Lajosról a szocialista eszmék nagy harcosáról kapta az elnevezést -- működött a városban. Az egyesület vezetői látták a művészi torna iránti érdeklődést és úgy határoztak, hogy felkarolják a sportágot.

Így 1968. március 1-jén megalakult a város első modern gimnasztikai szakosztálya.

A megalakulási okmány jellemző adatai:(4)

- szakosztályvezető:	Csáki Balázs
- szakosztály edzője:	Kelemen Márta
- szakosztály létszáma:	70 fő
- foglalkozások időpontja, helyei:	
- SK elnöke:	Kántor Imre
- MTS városi elnöke:	Veres István

Az indulásnál sok probléma nehezítette a munkát:

- edzésre alkalmas helyiség biztosítása (szükség megoldásként az Úttörő-

- házban és a Megyei Tanács klubhelyiségében edzettek);
- zongorára és zongorakísérőre lett volna szükség;
 - hiányoztak a kéziszeresek (a szakosztály vezetősége kérvényt adott be a MOTESZ-hez, melyben az kérik, hogy kisselejtezett, de még használható szeresekkel támogassák a szakosztály működését);(5)
 - nyári oktatási szünetben a tanintézetek bezárták kapuikat, újra terem-probléma volt;
 - a rendszeres edzéslehetőség hiánya következtében csökkent a létszám.

A felmerült problémák megoldásában sokat segített a Testnevelés és Sportszövetség, valamint a Megyei Tanács Művelődési Osztálya. Meg kell említeni a miskolci Nemzeti Színház igazgatójának azt a segítséget, hogy az egri Gárdonyi Géza Színház klubhelyiségét heti két alkalommal bérbeadta edzés céljából.

A nehézségek nagyrésze anyagi természetű, hiszen a szakosztály önelátó volt, csak a saját tandíjából eredő bevételből gazdálkodhattak.

A tandíj havi 40,- Ft volt, ebből fedezték az edző bérét, a terem-bért, a zongorakísérő bérét, takarítási, egyéb kiadásokat.

Első szövetségi versenyen való részvétel:

1968. decemberében a budapesti Sportcsarnokban rendezték az első modern gimnasztikai kéziszer-csapatbajnokságot.

A Népsport így írt: "Kelemen Márta edző vezetésével a II. osztályú bajnokságra készülő egriek egyszerre kerültek a "mély vízbe", mivel rajtuk kívül II. osztályú csapat nem indult, s így az I. osztályban kellett helytállniuk. A "mini"-csapat nem vallott szégyent, s bár gyakorlataiból hiányzott a megfelelő nehézségi fokú elem - nagyszerű benyomást keltett. ... a mindössze tíz hónapja tornászó egri kislányok előtt nagy jövő áll!"(6) Dobgyakorlatukkal a IV. helyen végeztek.

1969. évi vidéki Modern gimnasztikai Bajnokság, Sajószentpéter. A Serdülő I. osztályú csapat vidékbajnoki címet szerzett - egyben jogot az országos bajnokságon való részvételre.

Az országos versenyen első ízben rendeztek együttes kéziszer-csapat-

bajnokságot. A szert a csapatok szabadon választhatták meg. Legkedveltebb a labda volt, de szerepeltek dobbal, ugrókötéllal, bottal és szalaggal is. A Népsport így írt a serdülők versenyéről: "szoros versenyt vívtak, az első helyen holtverseny alakult ki, amit szokatlan módon úgy döntöttek el, hogy a két csapattal megismételtették a gyakorlatot. Végül mindkét csapat bajnoki címet kapott".(7) Az egriek az erős mezőnyben a negyedik helyen végeztek. (A csapat tagjai: Czibula M., Gyuricza L., Móczár K., Csank Á., Balogh E., Urbán Á., Zsilinszki M.)

1970. áprilisában először rendezték meg Egerben az Országos Vidék Modern-gimnasztikai bajnokságot. A versenybíróság elnöke, Berczik Sára, a válogatott keret vezetője és Kaszper Lászlóné vezetőbíró, az országos modern gimnasztikai bizottság elnökségi tagja, nagy elismeréssel nyilatkozott a verseny színvonaláról és Kelemen Márta edző munkájáról. Véleményük szerint "az egri serdülő I. osztályú versenyzők teljesítménye volt magas-szintű... a jövőben számolni lehet az egri kislányok válogatott keretbe jutásával!"(8)

Egriek eredményei:

Gyermekek I. o.	1. Kelemen Ágnes 2. Előházy Rita 3. Kelemen Anikó
Gyermekek II. o.	2. Csank Judit
Serdülő I. o.	1. Gyuricza Lilian 2. Urbán Ágnes 3. Czibula Mária
Serdülő II. o.	2. Karczag Mariann
Felnőtt II. o.	1. Kiss Olívia 2. Vértesi Valéria

Hagyományt teremtő meghívásos egri verseny

1970. októberében nem kis feladatra vállalkozott az egeri Kolacskovszky SE: a város felszabadulásának évfordulója tiszteletére országos versenyt rendezett, s ezzel a város sporttörténetében először került sor Egerben modern-gimnasztikai országos versenyre.

A versenyen hat sportkör mintegy nyolcvan versenyzője vett részt, közöttük Patocska Mária a sokszoros magyar bajnok. A versenyt megtekintették Sárcány István, a MOTESZ szakfelügyelője, dr. Abád Józsefné, a Nemzetközi Női Tornaszövetség albizottságának tagja és Berczik Sára, a válogatott keret vezetője. A szakvezetők örömmel látták, "... hogy Budapest, Miskolc és Debrecen után Eger is új bázisa lett a modern gimnasztikának!"(9)

Egriek eredményei:

Serdülő csapat:	1. Egeri Kolacskovszky SE
Serdülő I. o. egyéni:	4-5-6. Gyuricza, Czibula, Urbán
Gyermek II. o. egyéni:	2-3. Szabolcsi, Csank
	6. Kelemen

A versenyeken való részvételi költségekhez hozzájárul:

- Megyei Tanács céltámogatása 1.500,- Ft
- Megyei Tanács VB támogatás 2.000,- Ft

- A legtöbb segítséget a versenyzők szülei nyújtották, akik szereket, mezeket vásároltak, szállították a gyerekeket a versenyek színhelyeire. Őnzetlen segítségükkel megalapozták ezt az új sportágat Egerben. A szakosztály bebizonyította életképességét, de a további fejlődéshez nagyobb anyagi fedezetre volt szükség. A tanfolyam díjából származó bevétel kevés a versenyeztetéshez, a minimális felszerelések biztosítására.

1970. decemberében látványos modern-gimnasztikai együttes kéziszer-csapatbajnokságot rendeztek a Jégszínházban. Korábban ez a versenyszám a szertorna műsorának része volt, a magyar tornászok ebben a számban olimpiai és világbajnoki címet szereztek. Ezt a versenyszámot 1967-ben vették át a művészi tornászok, ekkor Koppenhágában szerepelt először a modern-gimnasztikai VB műsorán. Ez a bajnokság már az 1971. évi kubai VB jegyé-

ben zajlott le, felnőtt kategóriában az előírt kéziszer a labda és a karika volt. A többi kategóriában választható volt a kéziszer. A gyermek-csapatokhoz képest a serdülők érettebb előadásmódjukkal hódítottak. "Öröm volt nézni, hogy egy olyan fiatal vidéki szakosztály, mint az egeri Kolacskovszky SE, milyen látványos, ötletes összeállítással jelentkezett, milyen szép összmunkával dolgoztak a lányok!" - írta a Népsport.(10)

Az egeri serdülő csapat ezen a bajnokságon bronzérmét szerzett kötélgyakorlatával.

Ezután már országosan elfogadták és méltó ellenfélnek tekintették az egerieket. Ezt bizonyítja a Népsportban megjelent "Új sportág hódít Egerben - de ezt csak nők űzhetik!" c. nagy terjedelmű cikk is. (11)

Idézet a cikkből: "... A nehézségeken az egyesületi és szakosztályi vezetők, a versenyzők és az edző Kelemen Márta határtalan lelkesedése lendítette át a kis szakosztályt. Most már országszerte megismerték őket... a serdülők figyelemre méltó eredményeket értek el az országos bajnokságon is... saját nevelésű ifjúsági és felnőtt tornászokkal is tudnak indulni a versenyeken. Az utánpótlást tanfolyamok biztosítják, innen választják ki a legtehetségesebbeket..."

A területi bajnokságon elért eredmény alapján az országos bajnokságra indulási jogot nyert a serdülő I. o. csapat.

Ezen a versenyen legnagyobb érdeklődéssel az I. o. serdülők teljesítményét figyelték, mivel ebből a korcsoportból választják ki a hagyományos TV Kupa-versenyen induló tornásznőt.

"Egeri sikerek a modern gimnasztikai országos bajnokságon" c. (12) alatt az alábbiakat olvashatjuk: "Négy csapat állt ki és meglepetésre a rövid múlttal rendelkező egeri Kolacskovszky a fővárosi csapatok előtt biztosan szerezte meg a bajnoki címet."

De jól szerepeltek az egyéni összetettben is. "Második helyen a mezőny legkisebb és legfiatalabb versenyzőke, az egeri Szabolcsi végzett és az első hat közé még további két egeri kislány került".

1971. évi Országos Serdülő I. o.

Csapatbajnok: egeri Kolacskovszky SE.

A csapat tagjai: Csank Á., Gyuricza L., Kelemen Á., Szabolcsi J., Urbán

Á., Zsilinszki M.

Egyéni összetett: 2. Szabolcsi Judit.

II. Kolacskovszky modern-gimnasztikai országos emlékverseny, 1971.

A verseny célja a hagyomány teremtésén túl versenyzési lehetőség biztosítása az országban működő szakosztályok részére, valamint a sportág népszerűsítése Egerben. A versenyzők négy korosztályban csoportos gyakorlatokat mutattak be, szabadon választott kéziszerrel. Nyolc korosztályban pedig egyéni gyakorlatokat. Közel száz versenyző érkezett Egerbe;

"A rangos eseményre mi sem jellemzőbb, hogy szőnyegre lépnek az Újpesti Dózsa és az OSC válogatott versenyzői, közöttük Patocska Mária és Bogaras Mária is, akik a versenygyakorlaton kívül bemutatták a világbajnoki gyakorlataikat is."(13)

Az egriek közül Szabolcsi J., Kelemen Á., Szenes Gy. mutatott be szépen kivitelezett gyakorlatot.

Az 1971. évi eredmények arra ösztönözték az egyesületet, hogy minél több felkészülési lehetőséget biztosítsanak a versenyzőknek. Így már a 10. sz. általános iskola és a Közgazdasági Technikum tornatermeiben is edzettek. A taglétszám 60 főjéből 28 fő versenyző volt.

A bajnokcsapatból három versenyző befejezte a sportolást.

1972. május 1. Országos Vidékbajnokság, Sajószentpéter, ahol az egriek utánpótlás korú versenyzői kitűnő eredményeket elérve a vidéki bajnokság legjobbainak bizonyultak. "A Kelemen Márta edző irányításával felkészített versenyzők a rangos mezőnyben három arany, két ezüst és egy bronzérmét szereztek. A gyermek korosztályban csak egriek álltak a dobogón. A serdülő korosztályban a szintén egri Szabolcsi Judit és Kelemen Ágnes került az élre".(14)

III. Kolacskovszky modern-gimnasztikai verseny 1972.

"A kezdeményezés mindig nagy érdem. Különösen akkor, ha nem mulékony felforrás, hanem tudatos, tartalmas célja van. Ilyen céltudatos kezde-

ményezés a Heves megyei Torna Szövetség és a Megyei Tanács Kolacskovszky Sportegyesületének immár tradicionálissá vált moderngimnasztikai versenye." (15) A Versenyt ezekkel a szavakkal nyitotta meg dr. Abád Józsefné, a Magyar Modern-gimnasztikai Bizottság elnöke.

Külön értéke a találkozóknak, hogy lehetővé teszi a vidéki fiatalok együttversenyzését a fővárosiakkal, minden korosztályban és ez jó hatással van e szép női sportág fejlődésére. A ragos versenynek csaknem száz résztvevője volt, köztük Patocska Mária sokszoros magyar bajnok is.

Eredmények:

Együttes kéziszergyakorlat

Serdülő: 1. Egri Kolacskovszky SE (Szabolcsi J., Kelemen Á., Kelemen A., Előházy R., Előházi Á., Siller Á.)

Gyermek: 1. Egri Kolacskovszky SE (Csank, Portisch, Szombati, Demetern, Nagy, Dancz)

Egyéni, serdülő I. o.: 4. Kelemen Anikó
6. Szabolcsi Judit

Csapatban: 2. Egri Kolacskovszky SE

Gyermek I. o. csapatban: 3. Egri Kolacskovszky SE

Sokan először indultak ilyen nagy versenyen, mint Sándor Tünde, Eged Zita.

Az ünnepélyes eredményhirdetésen

- a Megyei Tornaszövetség,
- az Állami Pincegazdaság
- a Mátravidéki Fémművek
- az MFS megyei tanácsa tiszteletdíjait vették át a helyezettek.

A legeredményesebb vidéki szakosztály

1973-ban a korosztályok egy évvel "megrövidültek", ennek következtében csak a gyermek korosztály eredményeivel lehetett elégedett az egyesület.

A debreceni területi bajnokság eredményei alapján indultak az Országos Vidékbajnokságon, amit április végén Egerben rendeztek meg.

Hat egyesület mintegy 100 versenyzője mérte össze tudását kilenc korcsoportban. "Az egeri Kolacskovszky SE bizonyult a legeredményesebb vidéki szakosztálynak, mert öt korcsoportban indítottak versenyzőt és ebből négyben bajnoki címet szereztek."(16)

A megjelent szakvezetők megállapították azt, hogy a városban eredményes munka folyik, van jövője a sportágnak és jó az utánpótlásuk is. Például a gyermek II. o. népes mezőnyét az óvodás korú Eged Zita nyerte.

Eredmények:

Gyermek II. o. egyéni:	1. Eged Z.
3. Sándor T.
Csapatban:	1. EGER "A" (Eged, Sándor, Koslik, Jacsó, Molnár, Fábián)
2. EGER "B"
Gyermek I. o. egyéni:	1. Csank
2. Szombathi
3. Portisch
Csapatban:	1. Eger (Csank, Szombati, Portisch, Dancz, Tóth, Nagy)
Serdülő II. o. csapat:	2. Eger
Serdülő I. o. csapat:	1. Kelemen A.
2. Kelemen Á.
3. Előházy

Ifjúsági III. o. egyéni: 1. Karczag

Ifjúsági I. o. egyéni: 1. Gyuricza
2. Szabolcsi

1973. évi Országos serdülő I. osztályú bajnokság, Budapest, (május).
Ezen a versenyen csak egyéniben indultak az egriek, mivel nem volt csapatuk. "A verseny számot adott utánpótlásunk helyzetéről, amely a látottak alapján igen biztató, különösen a vidékiek fejlődése szembetűnő" - írta a Népsport. (17)

Eredményes volt Kelemen Ágnes, aki a nagy mezőnyben összetettben és karikával a negyedik helyen végzett.

IV. Kolacskovszky moderngimnasztikai országos verseny 1973.

A szép harmónikus mozgás hívei a legkisebbektől a felnőttekig versengtek ezen az immár hagyományos találkozón, melyen az Újpesti Dózsa., Bp. Spartacus, a BEAC, a Kazincbarcika, a siroki Vasas és az egriek mintegy 63 tornásza vett részt. A versenyen ismét láthattuk Patocska Mária-t, aki az 1973. Rotterdami VB-n ötödik helyen végzett. A versenybíróóság elnöki tisztét Berczik Sára, a magyar válogatott edzője látta el.

Eredmények:

Gyermek II. o.:	1. Sándor T.	5. Eged Z.	6. Koslik
Gyermek I. o.:	2. Szombati	3. Csank	5. Portisch
Serdülő I. o.:	2. Kelemen Á.	3. Kelemen A.	
Ifjúsági I. o.:	5. Gyuricza és Szabolcsi		

Csapatban: 1. Egri Kolacskovszky SE. (Sándor T., Eged Z., Szombati Cs., Csank J., Kelemen A., Kelemen A., Kelemen Á., Szabolcsi J., Gyuricza L.)

December közepén a Bp-i Sparacus Szolgáltató SK által rendezett or-

szágos meghívásos versenyen is részt vettek az egriek. Összesen öt egyesület (négy fővárosi) versenyzői harcoltak a helyezésekért. Gyermekek I. o-ban Csank Judit harmadik, Szombati hetedik, Serdülő I. o-ban Kelemen Ágnes és Anikó első, Szabolcsi Judit a kilencedik helyen végzett.

1973-ban gondot jelentett a zongorás edzések hiánya, a felszerelések elhasználódtak, kéziszerke hiányoztak. Végül a csapat tagok melegítőt kaptak, cipőt egyénileg vásároltak, dreszt pedig az edzőnő sajátkezűleg varrta.

1973. év sikeres volt:

2 fő ifjúsági aranyjelvényes (Gyuricza L. és Szabolcsi J.)

2 fő ifjúsági ezüstjelvényes (Kelemen Ágnes és Kelemen Anikó)

1 fő ifjúsági bronzjelvényes (Előházy Rita) sportolója volt a szakosztálynak.

1974. május Országos Bajnokság (Budapesti Sportcsarnok)

Serdülő I. o. csapatban az erős mezőnyben a harmadik helyen végeztek az egriek (Kelemen A., Dancz Zs., Csank J., Szombati Cs., Czibik I.)

Egyéniben Kelemen Anikó 5. Az ő kivételével a csapat tagjai csak 10 évesek (!), ezért eredményük nagyszerűnek mondható.

Ifjúsági I. o-ban induló csapat tagjai 14 évesek (Szabolcsi, Kelemen Á., Karczag, Előházy). Világbajnoki gyakorlatanyaggal, 4 szerrel (buzogány, karika, labda, szalag) versenyeztek és ezüstérmét szereztek.

Felnőtt I. o-ban a 16 éves Gyuricza olyan versenyzőkkel mérte össze tudását, akik nagy hazai és nemzetközi sikert értek már el. Ennek ellenére az egritornász nő labdagyakorlatával bejutott a legjobb hat közé.

Ezt az országos versenyt első ízben a VB programjának megfelelően rendezték.

"Ez a szereplés messze meghaladta a várakozást, hiszen évek óta vidéki versenyző nem tudott betörni az élbolyba... A szakosztály Kelemen Márta vezetésével komoly eredményt ért el, ezzel tovább növeltek az Egerben

méltán népszerű sportág hírnevét. Eddigi edzői munkája elismerésül a MOTESZ őt küldte a szófiai nemzetközi versenyre edzőként, három válogatott versenyzővel."(18)

Augusztus 21-31-ig a gyermek, az ifjúsági és a felnőtt I. osztályú sportolók Tardoson edzőtáboroztak.

A tábor önköltséges volt, a versenyzők mégis örültek az együtt töltött napoknak, ahol sokat edzettek és segítették egymást.

V. Kolacskovszky emlékverseny, 1974.

(A sportág elnevezését a Nemzetközi Szövetség "ritmikus sportgimnasztikára változtatta, ez jobban kifejezi annak jellegét.)

A rendező szerv vendégeként résztvettek a versenyen az Egerben tartózkodó Scoala Sportiva Ploesti (Románia) tehetséges versenyzői is, így nemzetközivé bővült a verseny.

Dr. Abád Józsefné, a Magyar Ritmikus Sportgimnasztikai Bizottság elnökének megnyitó szavai után négy korosztály mutatta be gyakorlatait.

"Határozott fejlődést, kitűnő gyakorlatot mutatott be az egri Kelemen Anikó és Szabolcsi Judit".(19)

Eredmények:

Gyermek I. o. csapatban:	2. Kolacskovszky SE
Serdülő I. o. egyéni:	1. Kelemen A. 2. Csank J.
Serdülő I. o. csapatban:	1. Kolacskovszky SE
Ifjúsági I.o. egyéni:	1. Szabolcsi Judit
Felnőtt I. o. egyéni:	5. Gyuricza Lilian
Csapatban.	2. Kolacskovszky SE

A Kolacskovszky SE és Ploesti között külön verseny folyt, ők eggyel több gyakorlatot bemutatva versengtek egymással. Az egriek nagyobb anyag-erősségű és jól bemutatott gyakorlataival kerültek a vendégek elé.

1975. Az új évet román földön köszöntötték az egeri tornászok (Előházy R., Gyuricza L., Karczag M., Kelemen A., Kelemen Á., Szabolcsi J.).

A vendéglátók öt napra kellemes, élménydús programban részesítették a szakosztály delegáltjait.

Márciusban, Egerben zajlott le az országos Vidékbajnokság.

Az egeri tornászok egyenletes fejlődését az eredmények bizonyítják, valamennyi korosztályban és kategóriában hazai siker született. Javult a versenyzők szerkezelése, anyagerősségben fejlődtek, a zenével összhangban, szépen, ritmikusan mozogtak.

"Gyuricza Lilian gyakorlatait művészi, kellő gyorsasággal és lendülettel, nagy mozgásterjedelemmel adta elő. Szabolcsi Juditra a biztonság, a könnyedség és az elegancia jellemző, mindezt a zenével teljesen azonosulva adja elő.

Feltétlenül ki kell emelni a sikerek kovácsának, Kelemen Márta edzőnek munkáját... Magas szinten, most már tömegbázisra épülve, tudatos felkészítő munkát végez."(20)

Eredmények:

Gyermek II. o. csapat:	2. Eger		
Gyermek I. o. csapat:	1. Eger		
Gyermek I. o. egyéni:	1. Sándor T.	2. Varga M.	3. Kavlik G.
Serdülő II. o. csapat:	1. Eger		
Serdülő II. o. egyéni:	1. Uti M.	2. Húsvéti H.	3. Karsai K.
Serdülő I. o. csapat:	1. Eger		
Serdülő I. o. egyéni:	1. Dancz Zs.	3. Kelemen A.	4. Czibik T.
Ifjúsági I. o. csapat:	1. Eger		
Ifjúsági I. o. egyéni:	1. Szabolcsi J.	2. Kelemen Á.	3. Karczag M.
Felnőtt I. o. egyéni:	3. Gyuricza M.		

Április 25-27. Budapest, Országos Serdülőbajnokság.

Kaszper Lászlóné a versenybírók elnöke elismeréssel szólt a jó színvonalról, a versenyzők tudásáról, felkészültségéről. "A Magyar Torna Szövetség méltán tekinti a most felvonult gárdát a sportág erős utárpótlásának."(21)

Ez a nyilatkozat igazolta az egri Kolacskovszkyban folyó tudatos felkészítő munkát, amelyre az országos bajnokságon sikerült feltenni a koronát.

Eredmények:

Csapat: 2. Eger
Egyéni: 5. Kelemen Anikó

Országos Ifjúsági és Felnőtt I. osztályú egyéni és csapatbajnokság

Mindkét korosztály világbajnoki gyakorlatanyagot mutatott be. A forró hangulatú versenyen az ősszel Madridban sorra kerülő VB-re történő kiutazás volt a tét. Az erős mezőnyben az egri versenyzők szerezték a vidéki egyesületek közül a legértékesebb helyezéseket. "A sportág legjobbjai közé számítanak és betörték a nagy budapesti egyesületek közé."(22)

Eredmények:

Ifjúsági I. o. csapat: 3. Eger (Szabolcsi, Kelemen Á., Karczag, Előházy)

Egyéni összetett: 6. Szabolcsi
(Szabolcsi: karika 3., buzogány 4., szalag 6.)

Felnőtt I. o.: 6. Gyuricza buzogány gyakorlatával

Június 1-jén a szakosztály az egri Gárdonyi Géza színházban ritmikus sportgimnasztikai bemutatót tartott.

1975. november 7-e alkalmával Kelemen Márta az egri Kolacskovszky SE edzője megkapta a "Testnevelés és Sport Érdemes Dolgozója" kitüntetést. Kezei alól sok I. osztályú versenyző került ki, szakmai tudása és lelkesedése indította fejlődésnek e sportágat Egerben.

VI. Kolacskovszky emlékverseny 1975.

A korábbinál nagyobb jelentőségűvé vált azáltal, hogy I. osztályú minősítő versenyként szerepelt a versenynaptárban. Ismét résztvettek a Ploesti (román) tornászai is.

Eredmények:

Ifjúsági I. o. egyéni:	1. Szabolcsi
Gyermekek I. o. egyéni:	3. Eged
Gyermekek I. o. csapat:	3. Eger (Kaslik, Varga, Eged, Sándor)
Serdülő I. o. egyéni:	2. Dancz
Serdülő I. o. csapatl.	1. Eger (Dancz, Kelemen, Csank, Czibik)

Eger - Ploesti közötti egyéni eredmény:

1. Gyuricza	2. szabolcsi
-------------	--------------

Csapat:	1. Ploesti	2. Eger
---------	------------	---------

1975-ben 9 minősített versenyzője lett a szakosztálynak:

Felnőtt I. osztályú:	Gyuricza Lillian
Ifjúsági aranyjelvényes:	Szabolcsi Judit
	Kelemen Ágnes
	Kelemen Anikó
Ifjúsági ezüstjelvényes:	Előházy Rita
	Karczag Marianna

	Csank Judit
	Dancz Zsuzsa
Ifjúsági bronzjelvényes:	Czibik Tünde

1976-ban Fülöp Kornélia és Rózsavölgyi Rita "átigazolt" a sporttorna szakosztályból. Szerkezelési hiányosságukat pótolták és a későbbiekben jól képviselték a szakosztályt.

Gyuricza Lilian, mint edző segítette a szakosztály munkáját. A versenyzők a sajoszetrpéteri területi bajnokságon több értékes helyezést szereztek, formájuk biztató az országos vidékbajnokság előtt.

Vidékajknokság, Kazincbarcika

Eredmények:

Felnőtt I. o. egyéni:	1. Szabolcsi
Ifjúsági I. o. egyéni:	1. Kelemen A. 2. Kelemen Á. 3. Czibik T.
Gyermek I. o. csapat:	1. Eger
Gyermek I. o. egyéni:	1. Eged Z. 2. Sándor T.
Gyermek II. o. csapat:	2. Eger
Gyermek II. o. egyéni:	6. Vass A;

Ismét sikeres ritmikus sportgimnasztikai bemutatót tartottak az egri színházban, amit nagyszámú nézőközönség tekintett meg.

Az országos serdülő I. osztályú bajnokságot Budapesten rendezték meg, hat egyesület 36 versenyzője vetélkedett egyéni és csapathelyezésekért. A

legjobb hat versenyző a szerenkénti döntőben újra találkozott.

Összetett eredmény: 2. Dancz Zs.

Karika-, labdagyakorlatával 4., kötélgyakorlatával bajnoki címet nyert.

Csapatbajnokságban bronzérmet szereztek.

Ritmikus sportgimnasztika Magyar Népköztársaság Kupa-versenye

Budapesten a Jégszínházban a sportág történetében először rendezték meg az MNK-t. A rangos budapesti egyesületek mellett az egri Kolacskovszky is képviseltette magát három ifjúsági és két felnőtt I. osztályú versenyzővel. Az ifjúságiak 30 fős mezőnyében az összetettben Kelemen Ágnes a 10. helyen végzett.

Kiemelkedő sikert ért el Szabolcsi Judit a felnőtt I. osztályúak között -- alig múlt 16 éves -- összetettben az 5. helyet szerezte meg (27 induló közül), és három szerrel jutott a döntőbe. "A szakvezetők nagy jövőt jósolnak a tehetséges egri versenyzőknek. Ezt bizonyítja Judit legutóbbi nemzetközi versenyre való kiküldetése Poznanba, ahol a világ legjobbjai között a középmezőnyben végzett".(23)

Csapatversenyben az egriek az 5. helyen végeztek.

A verseny színvonaláról így írt a Népsport: "...örvendetesen magas a színvonal, ... az egyesületek között éles a küzdelem... a legjobbak gyakorlatanyaga értékes..." És ami az egrieket dicséri: "A vidék is beleszól már a legjobbak küzdelmeibe, mindenek előtt az új, friss színt, sok ötletet hozó Kolacskovszky SE versenyzőit kell kiemelni."(24)

Szabolcsi május 18-án I. o. minősítő versenyen összetettben 3. lett. (Ugrókötél 3., Karika 1., Szalag 2.)

Megrendezték a serdülő I. o. MNK egyéni versenyét is, ahol a 3. helyet szerezte meg Dancz Zsuzsa. "A fiatal sportágban mind többet hallatnak magukról a vidékiek. Szükség is van erős vidéki bázisra... úgy tűnik az egri Kolacskovszky jó úton halad!"(25)

A hanyatlásnak induló sportág vérkeringését a nemzetközi pezsgés

élénkítette fel. A szocialista országokban végbement viharos fejlődés nem volt hatástalan a sportág hazai alakulására sem. Együttes kéziszercsapatunk 1976-ban Bécsben megrendezett Európa Kupán harmadik lett - ez az eredmény nagyobb önbizalommal vértette fel a tornásznokeket és az edzőket. Lelekesítőleg hat a versenyzőkre, hogy tudják, a sportág az olimpiai részvétel jogáért küzd. A színvonal emelkedését szolgálják az új minősítési követelmények is.

VII. Kolacskovszky ritmikus sportgimnasztikai verseny ez évben is megszabású és színvonalas volt.

1977. A szakosztály vezetője Molnár István javaslatára bővítették az edzők számát, Szabolcsi Judit és Kelemen Ágnes is nevelő-edző feladatot kapott. (Gyuricza Lilian elköltözött.)

Szabolcsi a serdülők és ifjúságiakkal, Kelemen a serdülő II. osztályú versenyzőkkel foglalkozott.

Közben mindketten beiratkoztak segédedzői tanfolyamra.

Április 23-án Egerben az országos Vidékbajnokságon öt egyesület 120 fős mezőnyéből kiemelkedtek az egeri gyermek II. o. tehetséges tornászai. Kiemelkedő volt még a felnőtt válogatott kerettag, Szabolcsi Judit könnyed mozgása, biztos szerkezelése.

Eredmények:

Gyermek II. o. csapat: 1. Eger (Vass, Vígh, Luzsi, Koczka,
Ószi, Szabó)

Gyermek II. o. egyéni: 1. Vass 2. Vígh 3. Luzsi

Serdülő I. o. csapat: 1. Eger (Uti, Eged, Csank, Kaslik, Sándor)

Serdülő I. o. egyéni: 1. Uti 2. Eged 3. Csank

Ifjúsági I. o. csapat: 2. Eger

Ifjúsági I. o. egyéni: 1. Kelemen 3. Czibik

Felnőtt I. o. egyéni: 1. Szabolcsi 2. Karczag 4. Kelemen

Egri válogatott tornásznő a VB-n

VIII. Ritmikus sportgimnasztikai Világbajnokság, 1977. Bábel.

Szabolcsi Judit -- a sportág hazai történetében -- az első vidéki válogatott, aki résztvett a VB-n. A tehetséges versenyző Kelemen Márta edző szárnyai alatt jutott el a kerettagságig, 18 éves, negyedikes a Dobó István Gimnáziumban. Az együttes kéziszerccsapat tagjaként a 9. helyen végzett. Szabolcsi februártól november elejéig készült a baseli szereplésre. Hetente három alkalommal utazott Budapestre vonattal, a délutáni órákban. A nyári vakációt végig edzéssel töltötte, a fővárosban. Hétéves korában kezdte a tornát Kelemen Mártánál és tizenegy évi munka gyümölcse a VB-n való részvétel.

November 22-én Miskolcon, a X. Intervíziós Kupán láthattuk a sportág legjobbjait. A két napos eseményen adásba kerültek az egri Kolacskovszky versenyzői is. Szabolcsi Judit a felnőtt válogatott tagjaként szerepelt az együttes buzogány kéziszergyakorlatban. A gyermek korosztály tagjai pedig együttes kötélgyakorlattal bemutatóztak - nagy sikerrel.

Decemberben Szombathelyen Asztalos János emlékversenyt rendeztek. A sportág történetében első ízben fordult elő, hogy Szabolcsi Judit személyében vidéki versenyző szerezte meg a győzelmet.

Karika- és kötélgyakorlatával is a dobogó legfelsőbb fokára állhatott. A Népsport így méltatta teljesítményét: "Szabolcsi Judit sokévi munkája érett be most. Igen szépen és átgondoltan dolgozott."(26)

VIII. Kolacskovszky Emlékverseny 1977.

A megnyitó után a szakosztály gyermekcsoportja együttes szabadgyakorlatot mutatott be. Ezután a magyar válogatott VB csapata az együttes buzogánygyakorlattal vívta ki a közönség szimpátiáját.

Eredmények:

Gyermek I. o. egyéni: 1. Eged 2. Vigh 3. Koczka

Serdülő I. o. egyéni: 2. Csank 3. Kassai

Ifjúsági I. o. egyéni: (4 szer: karika, kötél, szalag, labda alapján)
1. Kelemen A. 3. Czibik T. és Dansz Zs.

Felnőtt I. o. egyéni: 3. Szabolcsi

A négy korosztály eredményei alapján a csapatverseny végeredménye:

1. egri Kolacskovszky "A" (Eged, Csank, Kelemen A., Szabolcsi)

1977. minősített versenyzői:

I. osztályú: Szabolcsi Judit

II. osztályú: Karczag Mariann

Ifjúsági aranyjelvényes: Kelemen Anikó
 Kelemen Ágnes
 Czibik Tünde
 Dancz Zsuzsa

Ifjúsági ezüstjelvényes: Csank Judit

Ifjúsági bronzjelvényes: Kassai Katalin
 Rózsavölgyi Rita
 Uti Melinda

Ebben az évben is voltak gondok, problémák, de a versenyzők eredményei feledtették azokat.

Nagy boldogság, hogy a nehézségek ellenére a vidék legjobb szakosztálya minősítést megőrizték 1977-ben is az egriek. Szabolcsi Judit Világ-

bajnokságon való részvétele, válogatottsága remélhetőleg továbbra is lendületet, erőt ad versenyzőknek, edzőknek és mindazon személyeknek, akik szeretik és segíteni akarják a ritmikus sportgimnasztika fejlődését Egerben.

Az eltelt 10 év fejlődésének, eredményességének "kovácsa" Kelemen Márta edzőnő, aki határtalan lelkesedéssel, kiváló szakmai-nevelő tevékenységével nemcsak megalapozta városunkban a sportágot, de még válogatott sportolót is tudott nevelni Egernek és a magyar sportnak.

Jegyzetek

1. Szécsényiné dr. Fekete Irén: Mozgás, szépség, harmónia Sport, Bp. 1986.
2. Dr. Ambrusné: Modern gimnasztika. Tankönyvkiadó. Bp. 1975.
3. Kerecsi Endre: A torna gyakorlatanyaga (Kaszper Lászlóné: Művészi Torna) Tankönyvkiadó. Bpl. 1960.
4. Megyei Tanács és Sportszövetség Eger városi tanácsa által hitelesített okmány (Egyesületi irattár)
5. Egyesületi irattár
6. Népsport 1968. december 10.
7. Népsport 1969. március 17.
8. Heves megyei Népszásg 1970. április 30.
9. Heves megyei Népszásg 1970. október 29.
10. Népsport 1970. december 14.
11. Népsport 1971. január 10.
12. Népsport 1971. május 30.
13. Népszásg 1971. december 18.
14. Népszásg 1972. május 3.
15. Népszásg 1972. december 19.
16. Népszásg 1973. május 8.
17. Népszásg 1973. május 15.
18. Népszásg 1974. május 20.
19. Népszásg 1974. december 17.
20. Népszásg 1975. március 25.
21. Népszásg 1975. április 28.
22. Népszásg 1975. április 30.
23. Népszásg 1976. április 29.
24. Népszásg 1976. május 8.
25. Népszásg 1976. október 18.
26. Népszásg 1977. december 18.